



Møteinnkalling

Utvalg:	Rondane-Dovre nasjonalparkstyre
Møtested:	TEAMS
Dato:	08.12.2025
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Orienteringer:

- Oppfølging av tiltaksplan for villrein.
- Forvaltningsplan - status og opplegg for høring.
- Skadefelling og lisensfelling i verneområder.
- Møte rådgivende utvalg og administrativt kontaktutvalg.
- Status tiltak i verneområdene 2025.
- Orientering fra Statens naturoppsyn Rondane.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 34/2025	Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under protokoll		
ST 35/2025	Sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag		2025/9743
ST 36/2025	Sak - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestauring - SNO-ressurser - 2026		2025/11700
ST 37/2025	Sak - Rondane NP - NACE-bransje - svar på spørsmål		2025/10014
ST 38/2025	Sak - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - møteplan 2026		2025/12510
ST 39/2025	Delegerte vedtak		
DS 65/2025	Delegert sak - avslag - Rondane NP - barmark - forflytningshemmede - Grønlibekken - Peer Gynt-hytta		2025/9158
DS 66/2025	Delegert vedtak - dispensasjon - Rondane NP - drone - kartlegging - forskningsprosjekt - Universitetet i Bergen		2025/9193
DS 67/2025	Delegert sak - forlenget dispensasjon - Rondane NP - 2025 - barmark - uttransport av felt elg - Morten Haukenes Solsvik		2022/8562
DS 68/2025	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dørålen LVO - snødekt mark - transport til Stygghøbue - Eivind Faldet		2025/9214
DS 69/2025	Delegert sak - dispensasjon - Rondane - Dovre - Grimsdalen - Frydalen - Dørålen - Vesle Hjerkin - Veslehjerkinntjønnin - Kattuglehøe - Grimsdalsmyrin - Mesætermyre - Flakkstjønna - Hovdsjømyrene - Hemmeldalen - lisensfelling av jerv - 2025 - 2026		2025/9299
DS 70/2025	Delegert sak - dispensasjon - Rondane - Dovre - Grimsdalen - Frydalen - Dørålen - Vesle Hjerkin - Veslehjerkinntjønnin - Kattuglehøe - Grimsdalsmyrin - Mesætermyre - Flakkstjønna - Hovdsjømyrene - Hemmeldalen - lisensfelling av brunbjørn - 2025		2025/9341
DS 71/2025	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - bruk av kjøretøy på vegen til Rondvassbu - økosystemovervåkning - Rondvatnet - Norsk institutt for naturforskning NINA		2025/10004
DS 72/2025	Delegert sak - dispensasjon - ekstratur - 2025 - Hemmeldalen NR - barmark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz		2021/11443

DS 73/2025	Delegert sak - avslag - Rondane NP - barmark - dykke- og skanneundersøkelser - Rondvatnet - Rondvassbu - Mjøsen Dykkerklubb	2025/9963
DS 74/2025	Delegert sak - dispensasjon - Frydalen LVO - snødekt mark - stikking og preparering av skiløyper - Rondane-Kvamsfjellet Turløypelag	2025/10817
DS 75/2025	Delegert sak - Rondane NP - Myldingi NR - dispensasjon - motorferdsel - ekstra tur 2025 - barmark - ekstraordinære behov i forbindelse med tilsyn og sanking av sau - Bjørnhollia - Rondvassbu - Kampen og Mysuseter beitelag	2023/2671
DS 76/2025	Delegert sak - dispensasjon - Frydalen LVO - Flakkstjønna NR - snødekt mark - Furusjøen rundt- trippelen - Furusjøen Rundt AS	2025/11617
DS 77/2025	Delegert sak - avslag - Rondane NP - drone - private formål - Massimo Caminiti	2025/11723
DS 78/2025	Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - løypekjøring - Åmot Vestfjell - Løvlien Maskin AS	2025/11720
DS 79/2025	Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Myldingi NR - barmark - uttransport av felt elg - Gammalgarden - Bjørnhollia - Peder Bjormyr	2025/10330
ST 40/2025	Referatsaker	
RS	Bekreftelse - samfinansiering - Dovre NP - avtale - drift av ferdsestiller ved Kongevegen - Rondane- Dovre nasjonalparkstyre - Statens vegvesen	2022/2955
RS	Kopi - Bestilling - Dovre NP - avtale - drift av ferdsestiller ved Kongevegen - Statens vegvesen	2022/2955
RS	Tiltaksplan for Rondane villreinområde	2025/2968
RS	Orientering om tilrådning - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - revisjon av verneforskrifter - oppdrag 38	2025/4852
RS	Kopi - Kreditnota av faktura - heving av kjøp / anskaffelse - Grimsdalen LVO - ferdsestiller - Grimsdalsvegen - Amparo Solutions AS - Rondane- Dovre nasjonalparkstyre	2024/4969
RS	Henvendelse om kulturminner - nedleggelse av stier - vardene - DNT Oslo og Omegn	2020/12316
RS	Rondane NP - referat - møte med DNT - oppfølging av tiltaksplan for villrein og om forvaltningsplan for verneområdene i Rondane	2020/12316
RS	Invitasjon - Rondane - Dovre - årlig kontaktmøte mellom forvaltningen - DNT - hytteverter - drivere / eiere av private turisthytter i verneområdene - 2025	2022/12149
RS	Spre budskapet - kopi av brev fra Nasjonalparkstyrene i Innlandet til Klima- og miljødepartementet	2024/12895
RS	Signert Avtale mellom DNT Oslo og Omegn - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 15.10.25	2020/12316

RS	Rapport 2025 - Frydalen LVO - barmark - utbedring av sti - Pungen - Glittervika - Rondane Kvamsfjellet turløypelag	2025/6359
RS	Melding om vedtak - reguleringsplan - Åmot - områderegulering - Birkenåsen - 20190200	2020/13962
RS	Melding om vedtak - Rondane NP - helikopter - snødekt mark - fangst og radiomerking av jerv - Norsk institutt for naturforskning NINA	2025/11298
RS	Føringer - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2026	2025/11700
RS	Kopi - informasjon - ekstremvær og skader i verneområder - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/11772
RS	Minimumstillinger Rondane	2022/11933
RS	Informasjon - skadefelling og lisensfelling i verneområder - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/12010
RS	Svar - innspill informasjonsmedarbeidere nasjonalpark/villrein - Rondane-Dovre	2025/2968
RS	Høring - regionale føringer for sol- og vindkraft - Innlandet - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/11393
RS	Styrking av tiltaksmidler og stillingsressurser - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2026	2025/11700
RS	Høring - forslag til endringer i regelverket om miljø- og kulturmiljøkriminalitet - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/12647
RS	Rondane - Dovre - Hemmeldalen - forvaltningsplaner til faglig godkjenning - utsatt	2020/12316
RS	Rondane - Dovre - Hemmeldalen - revidert henvendelse - opplegg høring forvaltningsplan	2020/12316
RS	Grimsdalen LVO - Grimsdalsvegen - tiltak og oppfølging - 2025 - oppsummering - befarng 16.09.25	2025/2600
RS	Informasjon - skadefelling og lisensfelling i verneområder - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/12010
RS	Om tiltaksplan for villrein i Rondane - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	2025/2968
RS	Hemmeldalen NR - kopi av saker løypekjøring (4)	2025/11720
RS	Grunnlagsnotat - oppsummering av planleggingsmøte - 03.11.25 - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - driftsmidler - SNO-ressurser - 2026	2025/11700
RS	Sak avsluttet - Grimsdalen LVO - utskifting av gjerde - grøfting - platting og levegg m.m. - Rasmuskvea - 86/1/3 - Fridtjov Vigerust	2022/6210
ST 41/2025	Eventuelt	

**ST 34/2025 Godkjenning av innkalling og valg av medlem til å skrive under
protokoll**



Arkivsaksnummer: 2025/9743-7

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 18.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	35/2025	08.12.2025

Sak - Rondane NP - dispensasjon - motorferdsel - 2026 - snødekt mark - preparering av skiløyper - mindre løypejustering - Høvringen Sti og Løypelag

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får Høvringen Sti og Løypelag dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 3, pkt. 6.1 for omlegging av skiløype 41 som vist i figur 1 i saken.

Vilkår:

- Dispensasjon gis for et år, til 31.12.26,
- En omlegging blir innarbeidet i høringsforslaget til revidert forvaltningsplan for Rondane nasjonalpark.
- Tillatelse til motorferdsel for den samlede løypekjøring i regi av Høvringen Sti og Løypelag blir etter dette gitt på vanlig måte i et eget delegert vedtak.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Søknad fra Høvringen Sti og Løypelag, e-post/brev datert 06.09.25
- Grunneiers tillatelse fra Statskog SF, brev datert 05.09.25.
- Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, 08.09.25.
- Uttalelse fra Innlandet fylkeskommune, brev datert 01.10.25
- Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten, sak datert 06.11.25

Saksopplysninger

Høvringen Sti og Løypelag har i brev datert 06.09.25 søkt om:

«Vi søker med dette også å justere løype 41 som går på utsiden av Formokampen.

Argument for endring av løype 41.

1. Reduksjon av dobbelkjøring. Den foreslåtte endringen vil eliminere behovet for dobbelkjøring med tråkkemaskin. Den nåværende løypen krever dobbelkjøring, som vil bli unødvendig med den nye traseen.

2. Gunstigere nedfart. Den nye traseen vil tilby en mer fordelaktig nedfart både mot Putten og Kampen. Dette vil forbedre sikkerheten og opplevelsen for brukerne.

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturreservat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinn, Tjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

3. Bedre tilrettelegging for ferdsel. Endringen vil bedre tilrettelegge for ferdsel utenfor Formokampen, spesielt for hyttefolk og gjester i områdene Putten, Skardsæter og Kampen. Løypen blir liggende i et mere snøsikkert landskap og ikke avblåst område.

4. Området utenfor Formokampen blir mere tilgjengelig for skiturister fra Høvringen sentrum og vil kanalisere ut i randsonen og ikke innover i mere sentrale områder.

5. Dette er i tråd med ønsket om å styre ferdsel ut i randsonen av nasjonalparken.

Endringen er forelagt Statskog som har bekreftet at dette er godkjent av dem og Sel Fjellstyre. Se vedlagt svar fra Statskog.

Oversikt kart over forslag ØI endring



Figur 1. Kartskisse i søknaden fra Høvringen Sti og Løypelag.

Løype med X over vil bli fjernet og løype tegnet inn med rødt over er ny foreslått løype.»

Statskog SF har gitt grunneiers tillatelse i brev datert 05.09.25:

«Vi viser til deres søknad om endring av løypetrasse for skiløyper ved Formokampen i Sel og Nordre Kolloen statsallmenning.

Dette er en grunndisponering i henhold til fjelloven § 12, der fjellstyret skal ha mulighet til å uttale seg om tiltaket er til vesentlig skade for bruksretten slik som beiter og setring.

Fjellstyret i Sel har gitt uttale i sak 15/2025, den 02.09.2025. Fjellstyret har ingen innvendinger mot søknaden.

Statskog er positiv til tiltaket. Vi ser at totalt sett blir det færre skiløyper i selve statsallmenningen, og vi blir berørt kun med en ny trasse som vist på kartet.

Med dette gir vi grunneiers tillatelse til å endre skiløypetrase ved Formokampen.»

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i brev datert 08.09.25 sendt saken til Innlandet fylkeskommune og Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten til uttalelse

Innlandet fylkeskommune har uttalt seg til saken i brev datert 01.10.25:

«**Fylkeskommunens innspill**

Retningslinjer i regional plan for Rondane og Sølnekletten sier at kanalisering av ferdsel og aktiviteter må vurderes konkret i forhold til villreinens bruk av områdene til ulike tider av året. Videre at tilrettelegging for friluftsliv og aktiviteter prioriteres innenfor buffersone og utviklingssone for å begrense ferdsel inn i nasjonalt villreinområde.

Formokampen har blitt benyttet som vinter-/vårbeite for villreinbukk, men bruken anses som utgått fra ca. 2010 på grunn av menneskelig infrastruktur og ferdsel. I tiltaksplan for villrein i Rondane er det lagt vekt på ulike tiltak som kan gjenopprette villreintrekk på vestsiden av Rondane-massivet. Området ved Formokampen er ikke inkludert blandet disse, men Innlandet fylkeskommune ser det på generelt grunnlag som fordelaktig med tiltak som kanalisere ferdsel til områder utenfor nasjonalt villreinområde. Samtidig er det viktig å være klar over at det eksisterer annet løypenett videre inn i fjellet.

Vi har ingen ytterligere merknader til den aktuelle løypejusteringen.»

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten har uttalt seg, 06.11.25 i sak 2025/45:

«VURDERING

Foreslått omlegging vil trekke eksisterende løype lenger vekk fra villreinens leveområder og redusere motorferdselen i området, hvilket er positivt.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten har ikke merknader til endring av skiløype nr. 41 som omsøkt.

NEMNDAS BEHANDLING

Ingen merknader.

VEDTAK

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten har ikke merknader til endring av skiløype nr. 41 som omsøkt.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

6. Motorferdsel

6.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

6.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

b. Preparering av skiløyper i enkelte randsoner av nasjonalparken i henhold til forvaltningsplanen.

Forvaltningsplan

s. 67

Merking av skiløyper

Det finnes i hovedsak tre kategorier skiløyper. Hva slags kategori hvert enkelt løype tilhører og hvem som er ansvarlig fremgår i vedlegg 23. Utover tillatt tidsrom for annonsering av løypene, er det lagt inn noen dager for selve arbeidet med både å merke og fjerne merkingen. Preparerte løyper kjøres opp regelmessig. De preparerte løypene er vanligvis også stikka. De løyper som kun blir stikka er tillatt gjennomkjørt med snøskuter etter stort snøfall og uvær for ettersyn og supplering av stikkingen. Det er ikke tillatt å preparere spor i de stikka løypene. Motorferdselen bør generelt holdes på et så lavt nivå som mulig.

Løypeansvarlig må søke forvaltningsmyndighetene for tillatelse til motorisert ferdsel, og det vil gis flerårige tillatelser med vilkår. Det vil bli stilles krav om rapportering gjennom kjørebok etter endt sesong for alle løyper.

Dette er de tre kategoriene:

1 Preparert skiløype tillatt preparert og merket fra da forholdene ligger til rette for preparering frem til og med 20. april. I de år påsken kommer senere enn 20. april er preparering tillatt til og med 2. påskedag. Stikker skal være innsamlet senest fire dager etter sluttdato for preparering.

2 Stikka skiløype merking tillatt annonsert fra 10. februar til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode.

3 Stikka påskeskiløype merking tillatt annonsert fra fredagen en drøy uke før palmesøndag til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode.

Det kan gis flerårige tillatelser med krav om årlig rapportering gjennom kjørebok.

Vedlegg 23. Skiløyper						
Løypenr*	Trase	Verneområde	Kategori**	Ansvarlig	Merking	Preparering
41	Putten seter - Løypeskarven - Kampen	RNP	1	HAS	HAS	HAS

Figur 3. Faksimile Forvaltningsplan for de store verneområde i Rondane (2009), vedlegg nr 23 Skiløyper



Figur 2. Kartutsnitt, Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane (2009), vedlegg nr. 18)

Naturmangfoldloven

§ 48

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden.

Vurdering

I Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane er det gitt en trase for skiløype 41 i Rondane nasjonalpark der det kan prepareres skiløyper:

- 41 Putten seter - Løypeskarven - Kampen

Den omsøkte omleggingen er følgelig ikke vist i forvaltningsplanen.

Forvaltningsmyndigheten kan derfor ikke gi tillatelse til omlegging med hjemmel i verneforskriften for Rondane nasjonalpark § 3, pkt. 6.3. b, siden det her er vist til forvaltningsplanen.

Saken må derfor behandles etter naturmangfoldloven 48, som en dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3, pkt. 6.1. For å kunne vurdere og gi dispensasjon må søknaden:

- ikke stride mot vernevedtakets formål
- ikke kunne påvirke verneverdiene nevneverdig.

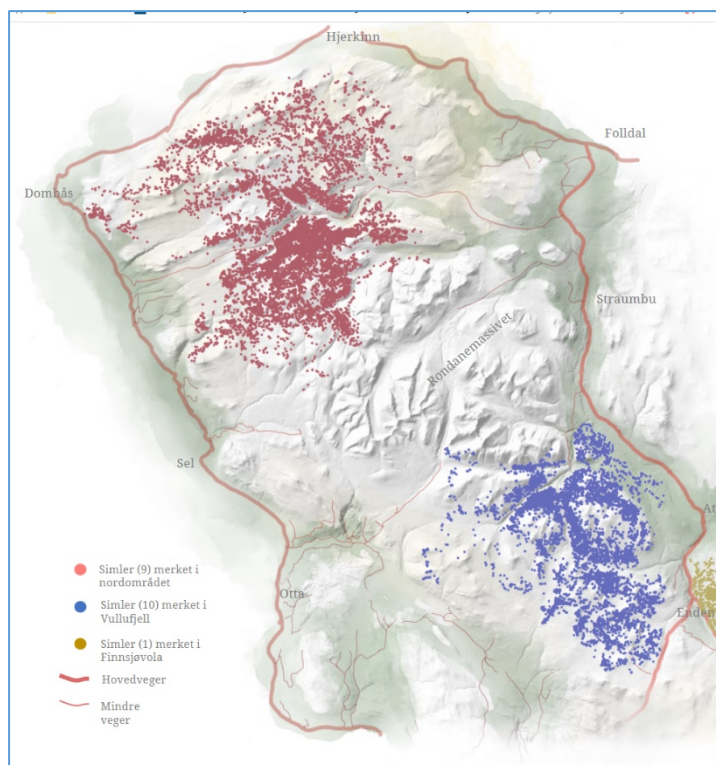
Preparering av skiløype vurderes ikke å være i strid med verneformålet, da det er nevnt i verneforskriften som en aktivitet det kan gis tillatelse til. Både uttalelsen fra Innlandet fylkeskommune og Villreinnemnda for Rondane-Sølnkletten, samt nasjonalparkforvalterens egen vurdering gir at søknaden ikke vil påvirke verneverdiene i nevneverdig grad. Omleggingen vurderes tvert i mot å i noen grad være til gunst for villreinens leveområde. Vilklårene for gi dispensasjon er derfor oppfylt.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnkletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8).
- NINA Rapport 2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022.

(Jf. naturmangfoldloven § 8.)

Forsøk med GPS-merkede simler viser at villreinen ikke lenger bruker fjellet mellom Mysusæter og Rondvassbu, se figur 3.



Figur 3. Kartplott – posisjonsdata fra GPS-merkede simler i perioden desember-mars årene 2009-18.

Nasjonalparkforvalteren vurderer søknaden fra Høvringen Sti og Løypelag å være tilstrekkelig og godt begrunnet. En omlegging av skiløypetraseen for løype 41 vil, i tillegg til å gagne verneverdiene, også være til fordel for utføring av preparering av skiløypa, samt legge til rette for en tryggere og bedre ferdsel på ski.

Nasjonalparkforvalteren vil innstille på at det blir gitt dispensasjon for et år, og at en omlegging blir innarbeidet i høringsforslaget til revidert forvaltningsplan.



Arkivsaksnummer: 2025/11700-3

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 18.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	36/2025	08.12.2025

Sak - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2026

Innstilling fra forvalter

- Med hjemmel i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, pkt. 6.6 blir tiltakene i tabell 1 og 2 godkjent som tiltaksplan for 2026.
 - Tiltaksplanen er i tråd med brev fra Miljødirektoratet (datert 27.10.25) og Miljødirektoratets «Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)».
 - Tiltakene er vurdert etter miljørettsprinsippene, naturmangfoldloven § 8 – 12.
 - Sekretariatet følger opp saken på vanlig måte i Elektronisk søknadssenter og Naturoppdrag.
- Rondane-Dovre nasjonalparkstyre søker om driftsmidler som vist i tabell 3, jf. brev fra Miljødirektoratet datert 27.10.25.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- Føringar - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2026
- Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030.pdf

Saksopplysninger

Vi har mottatt brev fra Miljødirektoratet, datert 27.10.25, om **føringar for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026**. I brevet står det bl.a.:

- Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering.
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). (...) Vi har ikke gjort store endringer i strategien, (...)

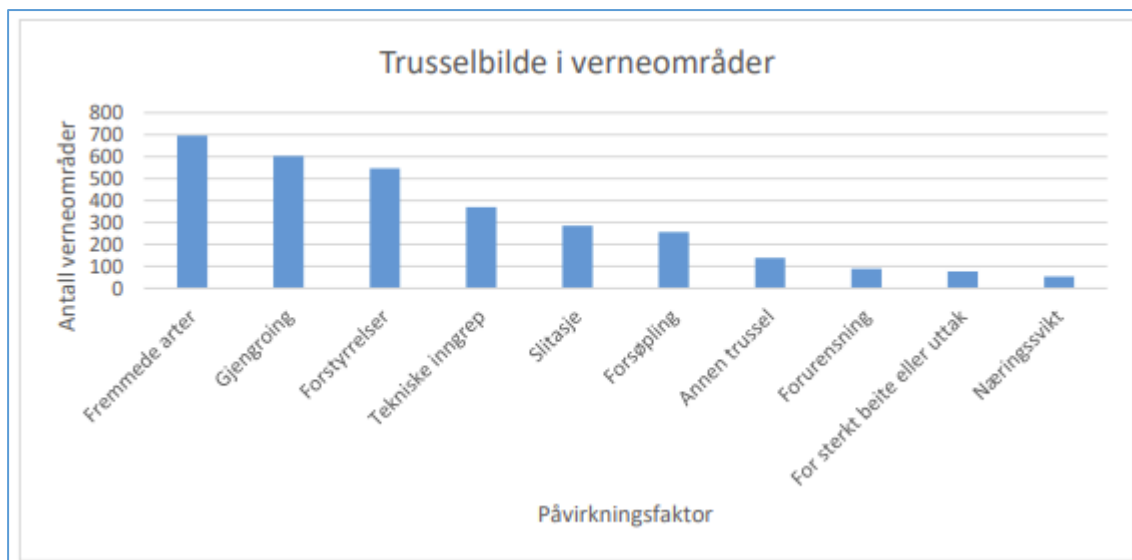
- De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene.
- Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres.
- Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)* til grunn for tildeling av midler, se vedlegg.
- Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.
- Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.
- Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker og være forankret i en besøksstrategi.
- Innmelding av andre behov
 - Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS.
 - Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag.
- Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene.
- SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver.

Tabell - oversikt over viktige frister og gjøremål

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om Utfører ikke har tilgang til Naturoppdrag skal Ansvarlig dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	

Planleggingsmøte	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer
Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha "Ingen utfører". Godtatte oppdrag skal ha riktig Utfører

Miljødirektoratets «Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2026-2030».



Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Her finnes «*Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:*

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)»

Planleggingsmøte 1 med Statens naturoppsyn Rondane.

Sekretariatet har gjennomført planleggingsmøte med States naturoppsyn Rondane, 03.11.25

Det er gjort følgende vurderinger, der det ble enighet om å prioritere tiltak som vist i tabell 1 og 2:

Skjøtselstiltak i Grimsdalen LVO og Frydalen LVO fortsetter i tråd med vedtatte skjøtelsesplaner og avtaler.

Nasjonalparkstyret begynner å komme i mål med arbeidet å fornye og oppdatere **skilt og informasjonsplakater**. Oppfølging av tiltaksplan for villrein vil medføre sanering av informasjonspunktet på Spranget, og oppretting av et nytt informasjonspunkt på Mysusæter.

Nasjonalparkstyret har arbeidet med kanaliserende tiltak for å styre parkering og forebygge kjøring i utmark. Det vil være behov for noe midler til ferdigstilling av **fysiske tiltak langs Grimsdalsvegen**, samt oppsetting av informasjonsplakater og skilt.

Det er laget en oversiktsplan for restaurering av terrengslitasje og erosjonsskader på **stinettet rundt Rondvassbu**. Planen må ytterligere detaljeres, spesielt når det gjelder

beskrivelse av metoder. Det kan være aktuelt å rådføre seg med fagpersoner på feltet. Det vil være behov for manuelt arbeid for gjennomføring av tiltakene.

I tråd med godkjent besøksstrategi for **Hemmeldalen naturreservat** skal det gjennomføres **informasjonstiltak** ved Bringbu.

Tabell 1 Oversikt - forslag til tiltak i verneområdene 2026

Nr	Tiltak	Omtale	Beløp (1000 kr)
1	Grimsdalen LVO – skjøtsel	I tråd med skjøtselsplan. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	200
2	Frydalen LVO - skjøtsel	I tråd med skjøtselsplan. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	150
3	Sanering infopunkt Spranget, og nytt infopunkt på Mysusæter.	I tråd tiltaksplan for villrein. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	200
4	Skilting og fysiske tiltak Grimsdalen - Haverdalen	I tråd med besøksstrategien for Rondane. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	100
5	Stier Rondvassbu – restaurering av landskapet	I tråd med besøksstrategien for Rondane. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	100
6	Hemmeldalen – infoskilt ved Bringbu	I tråd med besøksstrategien for Hemmeldalen. Medfører ikke nevneverdig økt belastning på økosystemet, jf. naturmangfoldloven § 10.	50
SUM			800

Tabell 2 Oppgaver SNO 2026 - naturoppdrag

Alle	Kontrollere gjeldende tillatelser gitt av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - videreføring 2026	Besøk	Besøk tilsyn
	Tilsyn med bruken av el-sykkel i strid med reglene for motorferdsel i verneområdene.	Besøk	Besøk tilsyn
	Tilsyn med byggesaker.	Kartlegge og overvåke	Bygg/installasjoner
	Tiltak på stier som skal beholdes for fremtiden	Tilrettelegging	Sti / kanalisering

Dovre nasjonalpark	Tilsyn og drift av to ferdsestellere på Kongevegen	Kartlegge og overvåke	Ferdsest
Dørålen landskapsvernområde	Økt tilsyn av bruken av plasser for dagparkering, villcamping m.m. - videreføring	Besøk	Besøk tilsyn
Frydalen landskapsvernområde	Etablere og kontrollere bevaringsmål i Naturoppdrag	Kartlegge og overvåke	Annet
Grimsdalen landskapsvernområde	Økt tilsyn av bruken av plasser for parkering, villcamping m.m. - videreføring	Besøk	Besøk tilsyn
	Fjerne uønska plasser for parkering/camping langs Grimsdalsvegen og Haverdalsvegen.	Tilrettelegging	Sti / kanalisering
	Fjerne anleggsdekk og tønner fra plasser ved Skortbekken	Vedlikehold	Fjerne avfall
Hemmeldalen naturreservat	Befare kjørespor for å vurdere utvikling siden sist befarig.	Besøk	Besøk tilsyn
	Sette opp løveskilt	Tilrettelegging	Verneski
	Fjerne søppel	Vedlikehold	Fjerne avfall
	Fjerne gammel infotavle klar til utkjøring - vest i Hovdedalen	Vedlikehold	Fjerne avfall
	Fjerne gammelt infoski - lagt klart for transport - nord for Bjørnåsberget	Vedlikehold	Fjerne avfall
	Hente ut gammelt informasjonsski	Vedlikehold	Fjerne avfall
	Bytte ut gammelt "løveski" med nytt verneski - sørvest for Rundhaugen	Vedlikehold	Verneski
	Bytte ut gammelt "løveski" med nytt verneski - sørøst for Rundhaugen	Vedlikehold	Verneski
	Supplere «løveski» etter behov.	Vedlikehold	Verneski
Rondane nasjonalpark	Stier Rondvassbu – restaurering av landskapet - gjennomføring i felt	Restaurering	Fjerne sti

	Oppfølging av tiltaksplan - forvaltningsplan - fjerne T-merking - nr 27 Rondvassbu - Peer Gynt hytta	Restaurering	Fjerne sti
	Oppfølging av tiltaksplan - forvaltningsplan - fjerne T-merking - sti nr 14 Kvannslådalen - Dørålsvatnet	Restaurering	Fjerne sti
	Oppfølging av tiltaksplan - forvaltningsplan - fjerne T-merking - sti nr. 11 Haverdalen - Sletthøe - Høvringen	Restaurering	Fjerne sti
	Fjerne ulovlig merking i Langholet.	Tilrettelegging	Annet
Veslehjerkinntjønnin naturreservat	Følge opp Veslehjerkinntjønnin NR - forhåndsvarsel etter naturmangfoldloven § 69, om pålegg om opprydding rundt fiskebu - Dovre - gbfnr 87/1/228	Kartlegge og overvåke	Bygg/installasjoner

Driftsmidler, forvaltningsplaner og bevaringsmål

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre skal også søke om tildeling av driftsmidler for 2026, jf. brev fra Miljødirektoratet datert 27.10.25. Forslag til ramme er vist i tabell 3.

Tabell 3. Forslag til søknad om **driftsmidler** for 2026.

Art	Sum
Driftsmidler Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	400.000,-
Forvaltningsplan, skjøtselsplan	100.000,-
Grunntilskudd	100.000,-
SUM	600.000,-

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vedtekter for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre (2024)

Pkt. 6.6

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og

tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

(...)

Nasjonalpark/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtselsplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året.

Nasjonalpark/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

Naturmangfoldloven

Saken må også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

- § 8 kunnskapsgrunnlag,
- § 9 føre-var prinsippet,
- § 10 samlet belastning på økosystemet,
- § 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har som oppgave bl.a. å *vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. (...) Nasjonalpark/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtsels- og forvaltningstiltak i verneområdene (...)*

Med bakgrunn i kjente trusler for verneverdiene og behov for tiltak har sekretariatet, i samråd med lokalt SNO, utarbeidet en prioritert plan for tiltak og innsats i 2026. De foreslåtte tiltakene er i tråd med brev fra Miljødirektoratet (datert 27.10.25) og Miljødirektoratets «*Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)*».

Nasjonalparkstyret har etablert et godt samarbeid om skjøtselstiltak med setereierne i Grimsdalen og Frydalen. Skjøtselen blir gjort i tråd med godkjente skjøtselsplaner. Botaniske kartlegginger viser at skjøtselstiltakene bidrar til å opprettholde biologisk mangfold og sikre verneverdiene landskapsvernområdene.

Stinettet har en viktig funksjon som kanaliseringstiltak, samtidig som en må hindre utvikling av slitasje og terrengskader. Det er derfor foreslått enkelte stiltiltak.

Informasjon er viktig for å formidle kunnskap og legge til rette for hensynsfull ferdsel og bruk av verneområdene. Det er derfor foreslått informasjonstiltak i Grimsdalen LVO og Hemmeldalen NR, samt supplering på enkelte infopunkter. Alt i tråd med godkjente besøksstrategier.

Det er ellers viktig at Statens Naturoppsyn sørger for et målrettet og tilstrekkelig tilsyn med bruk og ferdsel i verneområdene, samt tilstand på infopunkt og tilrettelagte område. Dette gjelder oppfølging av tiltak i gjort i Dørålen LVO og info om motorferdsel gitt på ulike plasser rundt og i verneområdene.

Nasjonalparkforvalteren innstiller på at tiltakene i tabell 1 og 2 blir godkjent som tiltaksplan for 2026.

Beløpene for søknad om driftsmidler, se tabell 3 følger opplegget for 2025. Vi må forvente stor aktivitet, bl.a. arbeid med rullering av forvaltningsplanen etter en forventet tilbakemelding fra Miljødirektoratet. I tillegg har vi noen faste utgifter knyttet til SoMe, nettsider og ferdselstellere.

Tiltakene er vurdert etter naturmangfoldloven § 8-12, se tabell 1.

Alle Statsforvaltere
Alle nasjonalpark – og verneområdestyrer

Trondheim, 27.10.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/15345

Saksbehandler:
Vibeke Husby

Føringer for forvaltningsmyndighetene for verneområder - tiltaksmidler, restaureringsmidler og SNO-ressurser for 2026

Elektronisk søknadssenter (ESS) skal som vanlig benyttes for å melde inn behov for midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering. Søknadssenteret åpner for innmelding over kap. 1420 post 31 den 15. november, og frist for innmelding er 9. januar 2026. Innmelding av behov for SNO-ressurs skal bygge på planleggingsmøter mellom forvaltningsmyndighet for verneområdene og SNO lokalt.

1. Post 1420.31 – Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering

Nytt – Tiltak for villrein er innlemmet i budsjettposten

I forslag til statsbudsjett for budsjettåret 2026, som ble lagt fram den 15. oktober, er tiltak for villrein inkludert i kap. 1420 post 31. Miljødirektoratet arbeider med tilrettelegging av dette og vil komme tilbake med informasjon om denne delen av budsjettposten når slik informasjon er klar.

Nytt – revidert strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder er nå revidert og skal gjelde i fem år (2026-2030). Strategien gir føringer for bruken av tiltaksmidlene og for prioriteringer mellom ulike tiltak. Vi har ikke gjort store endringer i strategien, men vi oppfordrer til å lese den før dere melder inn behov for tiltaksmidler, se vedlegg 1.

Miljødirektoratet gjennomførte i høst en evaluering av prøveordningene med 1) rammetildeling med bakgrunn i innmeldte behov for midler til tiltak i ESS og 2) tidlig tildeling av tiltaksmidler i tildelingsbrevet til Statsforvalteren før jul.

Statsforvalterne gir i evalueringen bred støtte til ordningen med tildeling av en samlet pott for tiltaksmidler. Dette oppleves som en betydelig forbedring som gir økt fleksibilitet, mindre byråkrati og bedre økonomistyring. Flere peker på at det gir bedre balanse mellom tiltak og styrker

gjennomføringsevnen. To av embetene opplever liten endring, men anerkjenner at ordningen gir forbedringer og potensial for ressursbesparelse.

Når det gjelder tidlig tildeling av tiltaksmidlene, er vurderingene fra embetene delte. Flere Statsforvaltere ser klare fordeler, særlig for tiltak som krever oppstart vinter/tidlig vår, og fremhever økt forutsigbarhet og planleggingsmuligheter. Samtidig opplever noen at endringen har liten praktisk betydning og at eksisterende rutiner fungerer godt. To av embetene opplevde dette som dobbeltarbeid.

På bakgrunn av evalueringen, vil vi videreføre ordningen med at Statsforvalteren får en rammetildeling med mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kap. 1420 post 31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Det vil dermed bli lik prosedyre for Statsforvalteren som for nasjonalpark- og verneområdestyrene. Vi vil på bakgrunn av evalueringen *ikke* videreføre prøveordningen med tidlig tildeling av tiltaksmidler før jul. Det vil imidlertid fortsatt være mulig å melde inn behov for forhåndsgodkjenning av tiltak som krever tidlig avklaring.

Vi jobber for at både innmelding av behov for midler til tiltak og rapportering i fremtiden skal skje i Naturoppdrag, noe som vil forenkle denne prosessen.

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Statsforvalteren har ansvar for å kontakte kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for mindre verneområder for å registrere behov for tiltaksmidler. Innmeldte behov skal samordnes og prioriteres av Statsforvalteren i dialog med kommunene og inngå i den samlede innmeldingen. Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet skal enten inviteres til planleggingsmøtene hos Statsforvalteren, eller til egne samtaler/møter i forkant av planleggingsmøtene.

De miljørettslige prinsippene

De miljørettslige prinsippene (§§ 8 til 12) i naturmangfoldlovens kapittel II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold. For at det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak, skal forvaltningsmyndighetene synliggjøre vurderingene av miljørettsprinsippene ved innmelding av behov for midler til tiltak som kan berøre naturmangfold. Når en beslutning har utelukkende positiv effekt for naturmangfold, er det ikke nødvendig å bruke prinsippene. Vi ber om at det gis en kort oppsummering av vurderingen i merknadsfeltet ved utfylling av skjema i elektronisk søknadssenter og at eventuell utfyllende beskrivelse av vurderingene legges ved som vedlegg til tiltaket. Vurderingen etter prinsippene skal være forholdsmessig til tiltakets omfang og påvirkning på naturmangfoldet. I henhold til KLD sin veileder om naturmangfoldloven kapittel II, er det ikke nødvendig å henvise til hvert enkelt prinsipp, men vi ønsker at det kommer frem hvilke vurderinger som er gjort. Veilederen ligger på regjeringens nettsider [her](#) og Miljødirektoratets veiledning om miljørettsprinsippene finnes [her](#).

Naturrestaurering

Posten kan benyttes til å restaurere forringet natur, både innenfor og utenfor verneområdene. Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Statsforvalteren i Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr. Det kan meldes inn behov for midler fra post 1420.21 til styrket kapasitet hos Statsforvalterne knyttet til oppgaver på naturrestaurering. Vi gjør oppmerksom på at midlene til å styrke kapasiteten er begrenset.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag i verneområder som er av et visst omfang, meldes inn i skjemaet for *Naturrestaurering* i ESS. Hvis tiltaket har mer karakter av løpende skjøtsel, meldes det inn i skjemaet for *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes eller bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* (2026-2030) til grunn for tildeling av midler, se vedlegg 1. Det kan meldes inn behov for tiltak i alle typer av verneområder, inkl. marine verneområder og verneområder i sjø.

Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltnings- eller skjøtselsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet. Tiltaksplaner i FPNV (forvaltningsplan på nett) er koblet til søknadsskjema i ESS. Disse tiltaksplanene åpnes i ESS, og FPNV-tiltak velges direkte inn i søknadsskjemaet.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Pågående skjøtselstiltak

Statsforvalteren kan for 2026 søke om en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke for pågående skjøtselstiltak. Dersom behovet skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS.

Fremmede arter

For bekjempelse av mink, rynkeroser og stillehavsøsters er det utarbeidet handlingsplaner (DN-rapport 5-2011, DN-rapport 2013-1 og Rapport M-588, 2016). Prioriteringer gitt i handlingsplanene skal følges ved innmelding av behov for midler til slike tiltak, og metodene som er gjengitt i planene skal benyttes.

Tiltak i områder der SNO skal være økonomisk ansvarlig, må meldes inn som enkelttiltak i ESS og ikke som del av en ramme som også statsforvalteren skal benytte seg av. Vi ber om at dere skriver inn hvilket eller hvilke verneområder det søkes om tiltak i.

Informasjonstiltak

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til [merkevaren Norges nasjonalparker](#) og være forankret i en besøksstrategi. For verneområder forvaltet av verneområdestyrer og for verneområder med status som Ramsarområde, skal besøksstrategier sendes til Miljødirektoratet for faglig godkjenning. Alle henvendelser knyttet til informasjonstiltak rettes til merkevare@miljodir.no.

Statsforvalteren kan for 2026 melde inn behov for en ramme på inntil kr. 500 000 per fylke til informasjonstiltak. Dersom Statsforvalterens behov skulle overstige tildelt ramme, må overskytende tiltak spesifiseres som egne tiltak i ESS. Statsforvalteren må samordne og gjøre en prioritering av forslag til informasjonstiltak fra kommuner med delegert forvaltningsmyndighet.

Verneskilt og skiltstenger

Totalt behov for antall verneskilt, underskilt og skiltstenger meldes inn sammen med de andre tiltakene i ESS. Det skal benyttes en egen linje for skilt og en annen for stenger. Antall og type skilt/stenger oppgis i merknadsfeltet.

Retningslinjene for bruk av verneskilt finner du her:

https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/alle-tema/verneomrader/retningslinjer-for-bruk-av-verneskilt_mdir_mai_2021.pdf

Skiltmateriell kan bestilles hos Reklameservice AS: <https://miljodir.reklameservice.no/>.

Bestillingsløsningen krever innlogging, og passordet er *miljodirektoratet*.

2. Innmelding av andre behov

Driftsmidler til verneområdestyrer

Verneområdestyrene skal melde inn behov for driftsmidler over post 1420.21 i ESS. Nærmere informasjon om hva det kan søkes om finnes i veiledningen til søknadsskjemaet i ESS under "Bestillingsdialog", "Behovsinnmelding statsforvalteren". Midler til driftsoppgaver i verneområdene kan *ikke* dekkes over post 1420.31, men kan omsøkes under post 1420.21.

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV-systemet. I løpet av 2026 vil FPNV fases ut, og forvaltningsplaner skal etter det utarbeides i Naturoppdrag. Sannsynligvis vil denne overgangen skje rundt sommeren. Behov for midler til forvaltningsplaner skal meldes inn i ESS, i skjemaet *Behovsinnmelding statsforvalteren*.

Vi trenger å vite hva som er effekten av tiltak som settes inn, og vi oppfordrer derfor forvaltningsmyndigheten til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag.

Ferdsestallere

Vi har frem til nå hatt et opplegg for ferdsestallere eid av Miljødirektoratet, som fordeles til forvaltningsmyndighetene basert på behovsinnmelding i ESS. SNO lokalt har bistått med oppsetting og drift, samt ajourføring av databasen. Antallet ferdsestallere som fortsatt fungerer er nå så få at de gjenværende tellerne vil bli fordelt internt i regionene etter vurderinger gjort på planleggingsmøtene.

Det blir ikke mulig å melde inn behov for direktoratets ferdselstellere i ESS.

3. Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig å sikre god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av oppdrag og oppfølging av bevaringsmål som SNO har ansvar for. Forvaltningsmyndigheten og naturoppsynet skal bruke Naturoppdrag, både i planlegging og gjennomføring av oppdrag i verneområdene. Forvaltningsmyndighetene har hovedansvar for behov og oppdrag, mens SNO bruker observasjon, med eller uten krav til oppfølging, samt installasjon for å registrere det som oppdages/registreres i felt. Forvaltningsmyndigheten må deretter vurdere om det skal genereres behov eller oppdrag utfra SNO sine innlagte observasjoner og installasjoner. De årlige planleggingsmøtene skal omhandle verneområdearbeidet og være en arena for samhandling om utfordringer og prioriteringer kommende år.

SNO er selv ansvarlig for å planlegge og prioritere og er økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av egne tilsyns- og kontrolloppgaver. Det er likevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år. Det jobbes med å få på plass en egen funksjon i Naturoppdrag, hvor forvaltningsmyndigheten i samråd med SNO må legge inn ønsket tilsynsfrekvens for alle verneområder. I dag har mange embeter en egen plan for dette, og inntil den nye funksjonen i Naturoppdrag blir tilgjengelig, må denne planen brukes. Ordinært tilsyn i verneområdene skal ikke legges som oppdrag i Naturoppdrag.

Oppdrag knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturminnemyndighet før de eventuelt legges inn som oppdrag til SNO.

Tabelloversikt over viktige frister og gjøremål.

Hva skal gjøres?	Hvem gjør det?	Når skal det gjøres?	Kommentar.
Dokumenter alle oppdrag utført inneværende år i Naturoppdrag	Utfører	Senest en uke før planleggingsmøtet	Om <i>Utfører</i> ikke har tilgang til Naturoppdrag skal <i>Ansvarlig</i> dokumentere oppdraget
Formøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	Senest en uke før planleggingsmøtet	Gjennomgang av gjennomførte og kommende oppdrag. Forvaltningsmyndighet arrangerer
Opprett forslag til kommende års oppdrag i Naturoppdrag	Forvaltningsmyndighet	Senest en uke før planleggingsmøtet	
Planleggingsmøter	Forvaltningsmyndighet og lokalt SNO	15. november - 15. desember	Forvaltningsmyndighet arrangerer

Siste frist for å avvise oppdrag i Naturoppdrag	Lokalt SNO	31. desember	Avviste oppdrag skal ha " <i>Ingen utfører</i> ". Godtatte oppdrag skal ha riktig <i>Utfører</i>
--	------------	--------------	--

4. Elektronisk søknadssenter (ESS)

Elektronisk søknadssenter (ESS) vil være klart for innmeldinger i skjemaene *Midler til tiltak i verneområder* og *Midler til naturrestaurering* fra og med 15. november 2025. Informasjon om innmelding av behov for midler til tiltak for villrein, vil bli gitt av Miljødirektoratet på et senere tidspunkt.

Behov for tiltaksmidler skal meldes inn med netto beløp, det vil si uten merverdiavgift. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet.

Det ligger to ulike skjemaer i ESS for innmelding av behov for midler til tiltak på post 1420.31 – ett for *Midler til tiltak i verneområder* og ett for *Midler til naturrestaurering*. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og legges inn i det skjemaet som passer best.

Det må være klart hvem som skal være økonomisk ansvarlig for de ulike tiltakene når de legges inn i ESS. Ethvert tiltak som meldes inn skal kun ha én økonomisk ansvarlig.

Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildelingen i februar 2026. Dersom det skulle bli behov for supplerende tildelinger senere på året, meldes behov inn på e-post til:

Vibeke Husby vibeke.husby@miljodir.no for verneområder forvaltet av Statsforvalteren og av kommuner med delegert forvaltningsmyndighet

Ingrid Moe Dahl ingrid.moe.dahl@miljodir.no for verneområder forvaltet av verneområdestyrer.

Frist for forvaltningsmyndigheten for å melde inn behov for midler i [Elektronisk søknadssenter](#) og behov for SNO-ressurs (som utfører) i [Naturoppdrag](#), er **9. januar 2026**.

5. Rapportering

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med rapport pr. 31. aug. 2026, økonomirapportering pr 1. november og endelig årsrapport pr. 31. des. 2026. Samtidig med endelig årsrapportering skal det også rapporteres i ESS på enkelttiltak finansiert over post 1420.31. Manglende rapportering kan få konsekvenser for senere tildelinger.

Hilsen
Miljødirektoratet

Ivar Myklebust

avdelingsdirektør
Land- og friluftslivavdelingen

Morten Kjørstad

avdelingsdirektør
Statens naturoppsyn

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Kopi til:

Kommuner med delegert forvaltningsmyndighet for verneområder

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026-2030)

Innledning

Regjeringen vil bevare et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, og en god forvaltning av verneområder er viktig for å kunne nå dette målet. Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, eller forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor høyt til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Klimaendringene forventes å gi økt stress for mange av artene og naturtypene i verneområdene og kan gi endringer i sammensetningen av arter. For å minimere de negative effektene av klimaendringer på verneverdiene, må andre negative påvirkninger begrenses mest mulig. Eksempler på dette er gjengroing, forstyrrelser og forurensning. I tillegg bør forvaltningen av verneområder ta ekstra hensyn til effekter av klimaendringene i planlegging av tiltak. Skjøtselstiltak, som fjerning av fremmede arter, må for eksempel antas å øke i omfang som følge av klimaendringene, og planlegging av tilretteleggingstiltak som etablering av stier og broer, må ta høyde for økte nedbørsmengder med påfølgende flom- og rasfare.

Tiltaksposten – Statsbudsjettets kap./post 1420.31

Det overordnede målet for forvaltning av verneområder er å ivareta verneformålet og verneverdiene i det enkelte verneområde. Postbeskrivelsen for post 1420.31 Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering, gir viktige formelle rammer for hvordan tiltaksmidlene skal disponeres. Størrelsen på tiltaksposten avsettes i hvert års statsbudsjett og har i de siste årene økt. I forslaget til statsbudsjett for 2026 (Prop.1S (2025-2026)) står følgende:

Midlene til verneområder og nærområder til verneområdene går til skjøtels- og tilretteleggingstiltak og andre tiltak som er nødvendige for å ta vare på verneverdiene, til informasjonstiltak og til utredninger som er nødvendige før tiltak. Skjøtselstiltak blir utført for å bedre naturtilstanden og for å sikre at viktige naturtyper og arter ikke går tapt. Tilretteleggingstiltak omfatter blant annet opparbeidelse av stier, klopping og merking for å bedre tilgjengeligheten i verneområdene og samtidig styre ferdselen i og rundt sårbar natur. Informasjonstiltak i alle typer av verneområder blir utarbeidet i tråd med merkevaren for Norges nasjonalparker. Alle tiltak i verneområder skal prioriteres i tråd med Miljødirektoratets Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder (2026–2030) og skal i utgangspunktet være forankret i godkjent forvaltningsplan, skjøtelsplan, besøksstrategi eller tilsvarende plan for arbeidet.

Posten for tiltaksmidler er en statlig investeringspost for forvaltningsmyndighetenes prioriterte tiltak i verneområder. Midlene skal derfor kun benyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi, ev. til kjøp av tjenester for gjennomføring av tiltakene. Midlene kan ikke benyttes som tilskudd til andre aktører. Drift og vedlikehold av infrastruktur (veier, toaletter, parkeringsplasser o.l.) utenfor verneområdene finansieres ikke over tiltaksmidlene.

For å kunne ivareta verneverdiene innenfor verneområder, vil det av og til være nødvendig å gjennomføre tiltak også utenfor verneområdene. Dette betinger samarbeid og avtale med grunneiere. Et eksempel på et slikt tiltak er når uttak av fremmede arter innenfor og utenfor vernegrensene må sees i sammenheng for at tiltaket skal få optimal effekt.

For å oppnå en god forvaltning av verneområder, kan det være nødvendig med generelle naturkartlegginger, sårbarhetsvurderinger, brukerundersøkelser, utarbeidelse av forvaltnings- og skjøtelsplaner, overvåking og utarbeidelse av nettsider o.a. Slike tiltak finansieres ikke over kap./post 1420.31, men kan omsøkes over andre budsjettposter.

Forutsetning for tildeling av midler

Tiltak skal i utgangspunktet være forankret i en godkjent forvaltningsplan, skjøtelsesplan eller besøksstrategi.

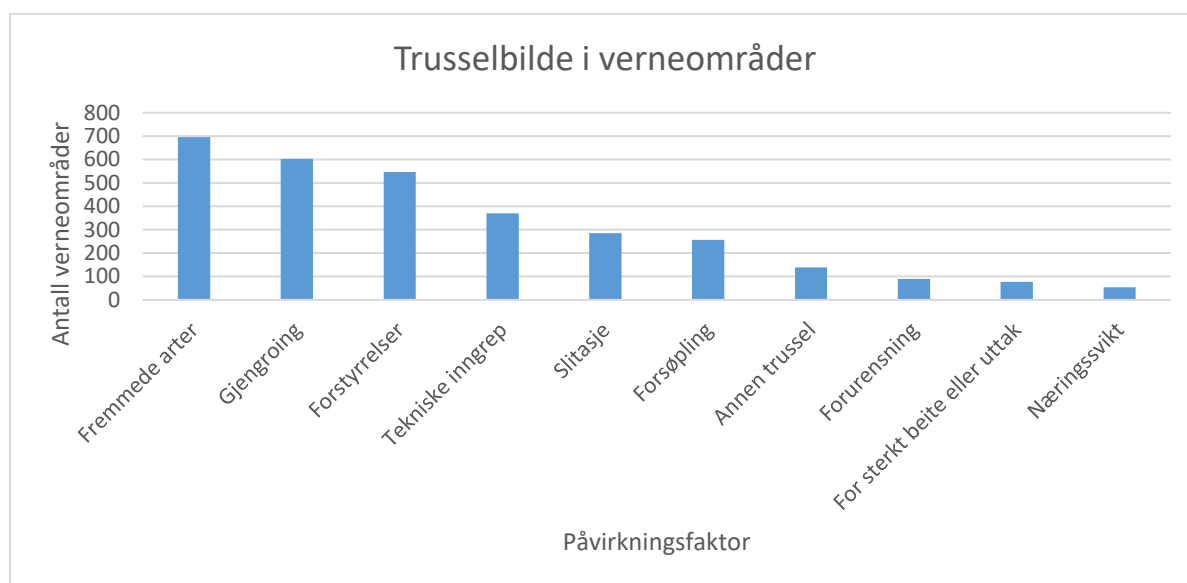
I forkant av innmeldingen må formaliteter rundt tiltaket være avklart, som planavklaringer og innhenting av nødvendige tillatelser for gjennomføring av tiltaket. I tillegg må eierforhold og tilsyns-/drift- og vedlikeholdsavtaler være avklart.

For større installasjoner/tilretteleggingstiltak er det krav om samfinansiering og avtale om vedlikehold/drift. Se mer informasjon om dette under avsnitt "Finansiering av større tilretteleggingstiltak".

Ved kjøp av tjenester skal tjenesteyterne kunne vise til nødvendige kvalifikasjoner, kursbevis etc.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler

Klima- og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. Bedring av tilstanden i verneområder, slik at antall truede verneområder reduseres, vil derfor ha fokus. De største negative påvirkningsfaktorene er fremmede arter, gjengroing, forstyrrelse av dyrelivet, tekniske inngrep og slitasje på vegetasjon, se figur 1.



Figur 1. Trusselfaktorer i verneområder pr 01.10.2025. Kilde: faktaark om verneområdet i Naturbase

Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden, og som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer, prioriteres.

Etablerte skjøtselstiltak i naturtyper som krever kontinuerlig skjøtsel for å opprettholde god tilstand (løpende skjøtsel), skal prioriteres høyere enn oppstart av nye skjøtselstiltak. Det finnes likevel tilfeller der nye skjøtselstiltak bør prioriteres. Dette gjelder for eksempel der det oppdages forekomster av fremmede arter med stort spredningspotensiale der truede arter eller naturtyper står i fare for å gå tapt.

I verneområder der verneformålet trues av manglende skjøtselstiltak, og der det er behov for oppstart av tiltak umiddelbart, vil slike tiltak prioriteres foran besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet. Et unntak her er sikkerhetstiltak knyttet til besøksforvaltning. Tiltak for å styrke besøksforvaltningen kan eventuelt gå parallelt med nødvendige skjøtselstiltak.

Et delmål med budsjettposten er å tilrettelegge for de besøkende med informasjon i tråd med merkevaren Norges nasjonalparker. I enkelte verneområder er det ikke ønskelig med økt ferdsel av hensyn til verneverdiene. I slike områder kan likevel god, oppdatert informasjon være viktig.

Målet med forvaltningen av verneområder er å redusere trusler mot verneverdiene slik at verneformålet ivaretas.

Strategien for å nå dette målet er å prioritere tiltak som retter seg mot en bedre tilstand i verneområdene. Tiltakene skal redusere trusler mot verneverdiene, og både restaureringstiltak, skjøtselstiltak og informasjons- og tilretteleggingstiltak er nødvendige for å ivareta verneformålet.

Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke trusler mot verneverdiene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Besøksforvaltningstiltak i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Besøksforvaltningstiltak i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Finansiering av større tilretteleggingstiltak

Midler til etablering av installasjoner som informasjonspunkt, toalettbygg og parkeringsplasser i tilknytning til verneområder, må være forankret i en godkjent besøksstrategi for å kunne bli prioritert. Tiltaksmidler kan brukes til å delfinansiere denne typen tilrettelegging. I Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene, er det presisert at "For større installasjoner som fugletårn mv. er det krav om en betydelig samfinansiering fra andre for å kunne prioritere tiltaket. Videre må eierforholdet og vedlikeholdsansvaret avklares på forhånd." Videre må søknader om denne typen tiltak være godt begrunnet med blant annet informasjon om besøkstall og eksisterende bruk av området.

Tilrettelegging med universell utforming i verneområder

Universell utforming av stier innebærer krav til dekke, terrengutforming og bredde som vanskeliggjør denne typen tiltak i verneområder. I verneforskriftene er det et generelt forbud mot tyngre tekniske inngrep, og forskriftene inneholder som hovedregel ikke dispensasjonsbestemmelser som hjemler universell tilrettelegging i verneområdet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48 første ledd, første alternativ, vil sjelden kunne anvendes da universell utforming medfører terrenginngrep som strider mot verneformålet og påvirker verneverdiene. Hvorvidt et omsøkt tiltak er i konflikt med forskriften må vurderes i det enkelte tilfellet.

Utenfor verneområdet, i tilknytning til innfallsporter eller startpunkt, kan det i enkelte tilfeller være aktuelt å etablere tilretteleggingstiltak med universell utforming. Også utenfor verneområder bør forvaltningsmyndighet være bevisst på inngrep som påføres terrenget og gjøre en vurdering av om behovet står i forhold til kostnader og inngrep.

På denne bakgrunnen vil det være høy terskel for tildeling av midler utover det som kan defineres som "enkel tilrettelegging" i verneområder.

Kulturminner i verneområder

Ansvar for forvaltning av kulturminner ligger hos kulturminnemyndighetene. Drift og vedlikehold av kulturminner er eiers ansvar.

Tiltaksmidler prioriteres vanligvis ikke til bevaring av kulturminner. Samtidig er kulturminner en del av verneformålet i de aller fleste nasjonalparker og i enkelte andre verneområder. Tiltaksmidlene kan i noen tilfeller brukes til samfinansiering av tiltak for å ivareta kulturminner, der dette bidrar til å opprettholde verneformålet.



Arkivsaksnummer: 2025/10014-2

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 18.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	37/2025	08.12.2025

Sak - Rondane NP - NACE-bransje - svar på spørsmål

Innstilling fra forvalter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre tar spørsmålet fra Johannes Christian Wahl Gran til orientering.

NACE-koder har ingen betydning for forvaltning av verneforskriftene gitt med hjemmel i naturmangfoldloven.

Det er den aktiviteten i seg selv som må legges til grunn for vurdering om en virksomhet drives i tråd med vernereglene, forvaltningsplanen og gitte tillatelser.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

E-post fra Johannes Christian Wahl Gran, datert 12.09.25

Saksopplysninger

Johannes Christian Wahl Gran har sendt e-post, datert 12.09.25:

"Jeg ønsker en sak hvor vi kan diskutere og eventuelt søke å finne en omforent praksis rundt organisert ferdsel. Problemstillingen "DNT trenger ikke søke" og "din lokale turguide as må søke" kommer til stadighet opp på bordet, og det virker som forvaltningsverktøyene våre ikke er helt ajour med intensjonene våre.

Illustrert ved et eksempel, utgjør aktiviteten rundt særlig DNT Oslo særlig trykk på verneområdene våre, med betydelig antall besøkende og tillreisende.

Med Rondvassbu as som eksempel, gikk deres besøk opp fra 6.530 overnattende i 2023 til 9.615 i 2024 (hentet fra DNT Oslo sin virksomhetsrapport for 2024). De har i perioden 2022-2024 gått fra 2.035 (22) - 1.358 (23) - 0 (24) innrapporterte overnattende teltgjester. På sin ubetjente hytte var det i 2023 725 overnattende, mot 2024 sine 470 overnattende. Dette igjen kan være grunnlag for å spørre om Rondvass bu beveger seg fra NACE 55.200 (ikke resesjon/overnatting) - NACE 55.100 (drift av hoteller). DNT Oslo har for ordens skyld begge bransjekodene.

Jeg er svært glad i Rondvassbu, men de utgjør er en betydelig del av DNT Oslo sine totalt 27.227 overnattende for området Rondane og Dovrefjell, og blir derav relevant som eksempel.

<https://view.publitas.com/dnt-oslo-og-omegn/virksomhetsrapport-oslo-og-omegn-2024/page/1>



[Virksomhetsrapport Oslo og Omegn 2024 - Side 1](#)

Virksomhetsrapport med årsberetning for DNT Oslo og Omegn 2024

view.publitas.com

Om NACE-koder:

Her er en oversikt over de ulike bransjekodene:

<https://www.ssb.no/klasse/klassifikasjoner/6>

kode 55.200 som er Rondvassbu AS sin næringskode "drift av vandrehjem og ferieleiligheter", ekskluderer for eksempel "overnatting med daglig rengjøring, oppredning av senger og resepsjonstjenester på stedet grupperes under 55.10 Drift av hoteller."

DNT Oslo, har til sammenlikning også kode 55.100 "drift av hoteller". Kode 55.100 inkluderer "en rekke tileggstjenester f.eks. servering av mat- og drikkevarer, vaskeritjenester, fritidsfasiliteter samt konferansefasiliteter."

En annen relevant bransjekode er 55.40 som handler om formidlingstjenester tilknyttet overnattingsvirksomhet. Denne er sånn jeg ser det i utgangspunktet enten "bransjen vi ikke vil ha så mye av" eller "bransjekoden de lokale vi ønsker skal kunne tilby mindre turer" sokner til eller ligger tett opp til:

"Formidling av alle typer overnatting ved å knytte kunder og tjenesteleverandører sammen mot et gebyr eller provisjon. Disse formidlingsaktivitetene kan utføres på digitale plattformer eller gjennom ikke-digitale kanaler (telefon, post mv.). Formidleren kan motta betalingen eller provisjonen enten fra kunden eller tjenesteleverandøren av overnattingen. Inntektene fra formidlingsaktivitetene kan inkludere andre inntektskilder, f.eks. inntekter fra salg av annonseplass."

Mer om NACE-koder:

<https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/metoder-og-dokumentasjon/ny-standard-for-naeringsgruppering-innfores-1.september-2025>

og:

"Det vises også til administrative kontrollrutiner og lignende og til støtteordninger eller avgiftsfritak basert på næringsstandarden. Innføringen av en ny standard for næringsgruppering er nødvendig for å gi et riktig bilde av den økonomiske virkeligheten."

hentet herfra:

<https://europalov.no/rettsakt/standard-for-naeringsgruppering-statistikk/id-401>

(europalov er en del av stiftelsen lovdata)»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

Verneformål – forskrift

Rondane nasjonalpark

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1.2. Bestemmelsene i 1.1 er ikke til hinder for:

(...)

c. Tradisjonell drift av eksisterende turisthytter eller utleie av private hytter og stølshus.

5.2. Bestemmelsene i denne forskrift er ikke til hinder for tradisjonell turvirksomhet til fots i regi av turistforeninger, skoler, barnehager, ideelle lag og foreninger.

Annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises forøvrig til forvaltningsplanen.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen har ikke retningslinjer knyttet til § 3 pkt. 1.2 c).

Om § 3, pkt. 5.2 står det bl.a.:

Forvaltningsmyndighetene vil her presisere at turer som gjøres med familie og venner kommer inn under brukere som ikke trenger tillatelse. Verneforskriften gjør også unntak for tradisjonell virksomhet i regi av turistforeninger, skoleklasser, barnehager på tur, ideelle lag og foreninger som går turer til fots og ski. Denne bestemmelsen har vært en standardformulering i mange forskrifter for nasjonalparker. Bakgrunn for unntakene kan blant annet knyttes til at disse brukergruppene sannsynligvis i stor grad har benyttet merka stier og løyper, og at de er ansett for i liten grad å forringe naturmiljøet ved «lett» bruk av området.

Statistisk sentralbyrå, Publisert: 22. oktober 2024 Endret: 26. september 2025

Norsk Standard for næringsgruppering er revidert og en ny versjon skal tas i bruk i løpet av 2025.

Innføring av ny Standard for næringsgruppering påvirker hvordan statistikk produseres og presenteres. Det påvirker alle virksomheter registrert i Enhetsregisteret i varierende grad. Ny standard kan også påvirke virksomheter som benytter seg av næringskoder til ulike formål.

Hva er Standard for næringsgruppering?

Norsk Standard for næringsgruppering (SN) er først og fremst beregnet for bruk i offisiell norsk statistikk. Hovedformålet er å gi regler og retningslinjer for næringsgruppering og entydige definisjoner av virksomheter. Næringsgrupperingen blir på den måten ensartet, noe som er nødvendig for å sammenligne og analysere statistikk for avgrensede næringer over tid, og på tvers av kilder og type undersøkelser.

Standard for næringsgruppering er basert på Den europeiske unions (EUs) næringsstandard, NACE.

Naturmangfoldloven

§ 34.(forskrifter om verneområder)

Kongen i statsråd fastsetter det enkelte verneområde, jf. §§ 35 til 39, ved forskrift. Overfor grunneiere og rettighetshavere som blir berørt av forskriften, gjelder også forvaltningslovens regler om enkeltvedtak.

I forskriften angis verneområdets formål, herunder hvilke natur- og kulturverdier vernet skal ivareta og den tilstand som ønskes oppnådd med vernet, verneområdets grenser, berørte eiendommer og bestemmelser om bruk av området. Forskrift om verneområder i sjø skal angi om verneformålet gjelder sjøbunnen, vannsøylen, vannflaten eller en kombinasjon av disse.

Verneområdets geografiske utstrekning skal samsvare med verneformålet. Ved avgrensing av verneområdet skal det legges vekt på å ivareta økologiske funksjoner av betydning for verneformålet og økosystemets tåleevne mot ytre påvirkninger.

Innenfor den rammen som gjelder for den enkelte vernekategori, kan Kongen i forskriften forby eller regulere virksomhet eller ferdsel som i seg selv eller sammen med annen bruk kan motvirke formålet med vernet. Det kan også gis bestemmelser om at visse tiltak ikke må utføres uten at søknad på forhånd er sendt forvaltningsmyndigheten og denne deretter har gitt tillatelse. Det kan fastsettes særskilte regler for forskjellige deler av området når det er forenlig med delområdets funksjon for verneformålet.

Verneforskriften skal ikke være til hinder for å videreføre bærekraftig bruk som bygger opp under verneformålet i et område.

For etablerte verneområder kan Kongen delegere adgangen til å foreta følgende mindre endringer i verneforskriftene:

1. endre verneområdets navn
2. rette opp feil og unøyaktigheter i beskrivelsen av verneområdet
3. foreta grenseendringer som omfatter mindre arealer og som ikke får nevneverdig betydning for private interesser.
4. fastsette bestemmelse om forvaltningsmyndighet og annen myndighet etter loven, jf. § 62.

§ 35.(nasjonalparker)

Som nasjonalpark kan vernes større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet. Forskriften skal verne landskapet med planter, dyr, geologiske forekomster og kulturminner mot utbygging, anlegg, forurensning og annen aktivitet som kan skade formålet med vernet, og sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. Ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillatt. Slik ferdsel kan bare begrenses eller forbys i avgrensede områder i en nasjonalpark, og bare dersom det er nødvendig for å bevare planter eller dyr, kulturminner eller geologiske forekomster.

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Der det også er aktuelt med skjøtselsplan, skal den inngå i forvaltningsplanen.

Kongelig resolusjon, Dato: 24.10.2003 Opprinnelig utgitt av: Miljøverndepartementet

Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark

Formål

DN støtter fylkesmennenes vurderinger om å ta inn brukerinteresser i formålet for opprettelsen av nasjonalparker. Friluftsliv har ved både lokal og sentral høring vært tatt med som en utfyllende tekst i formålet for nasjonalparkene ut fra områdets store betydning for naturopplevelse både sommer og vinter. DN foreslår noen språkmessige justeringer av teksten hva angår friluftsliv, men opprettholder i tråd med standarden i nasjonalparker dette hensynet som en utfyllende tekst i formålet.

(...)

Miljøverndepartementet slutter seg til direktoratets tilrådninger.

Landskap

(...)

Fylkesmannen påpeker videre at det i Rondane nasjonalpark, (også etter den foreslåtte utvidelsen), er én turistforeningshytte, Rondvassbu. Det at driften er tradisjonell (mht funksjon) hindrer ikke at man kan iverksette tiltak som er miljøvennlige og ressursbesparende. Forvaltningsplanen vil stå sentralt vedrørende drøfting av behov og eventuell lokalisering av nye merkinger, skilt osv. Fylkesmannen vil derfor ikke foreslå endringer på disse punktene.

(...)

Formuleringen *"kommersiell virksomhet...må ha særskilt tillatelse"* er tatt ut av forskriften. For å møte signaler om å legge til rette for miljøtilpasset reiselivsvirksomhet i store verneområder, vil DN foreslå at formuleringer om *"ikke funksjonsendringer"* og *"endra bruk"* strykes i tilknytning vedlikehold og eventuelle andre tiltak i tilknytning til eksisterende bygninger, i tråd med innspill fra bl.a. Norges Bondelag og Norges Skogeierforbund.

Ferdsel

(...)

Fylkesmennene i Oppland og Hedmark vil understreke at det ikke er intensjonen å forby organiserte gruppeturer eller organiserte opplegg for eks riding og hundekjøring. I motsetning til det spredte og uorganiserte friluftslivet innebærer imidlertid organisert turvirksomhet mange mennesker på samme sted på samme tid. Det er den potensielle faren for uheldig markslitasje og forstyrrelser av dyrelivet som er bakgrunnen for forslaget om søknadsplikt for

slik aktivitet. Dette vil gi forvaltningsmyndigheten mulighet til å styre eller begrense uønsket aktivitet, samtidig som en slik ordning vil gi en god oversikt over omfanget av planlagt og gjennomført virksomhet.

(...)

Fylkesmennene vil foreslå at meldeplikten for turvirksomhet i regi av lokale lag og foreninger, skoler m.m. oppheves, mens annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt tillatelse. Bestemmelsene angående sykling, organisert bruk av hest og organisert hundekjøring foreslås opprettholdt. En er innstilt på å være imøtekommende overfor lokalbaserte virksomheter, men mener at rammene for virksomheten og nærmere definering av områder m.m. må presiseres i forvaltningsplanene.

(...)

DN vil presisere at verneforskriften ikke til hinder for ulike ferdselsaktiviteter, som f.eks. guiding, men som fylkesmennene påpeker er det viktig at forvaltningsmyndigheten har oversikt over, og eventuelt kan regulere virksomhet som kan være uheldig i forhold til verneverdiene.

(...)

Miljøverndepartementet viser til sine merknader under 7.3.*Reiseliv*, og slutter seg forøvrig DNs tilrådninger.

Vurdering

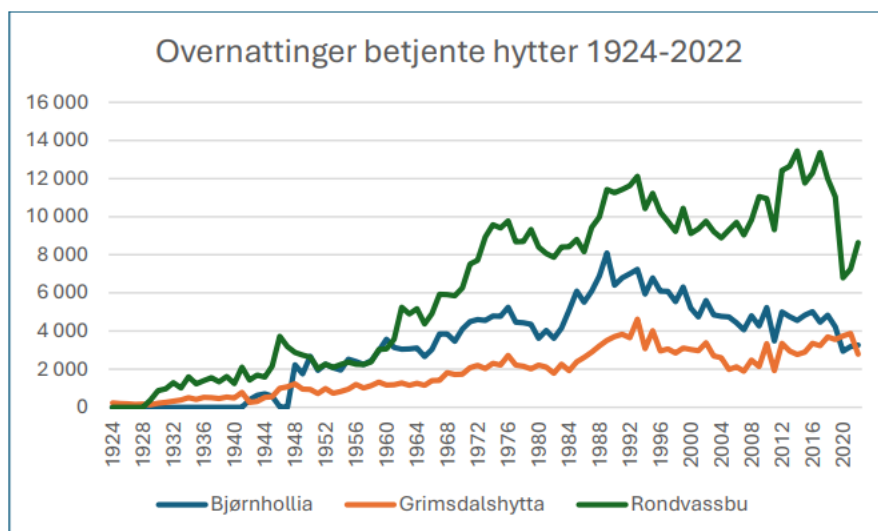
Statistisk Sentralbyrås omtale av Standard for næringsgruppering er knyttet til behovet for entydige definisjoner for bruk i offisiell norsk statistikk. Standarden brukes også i noen grad i samband med søknader om tilskudd, regnskapsføring eller lignende.

Verken kongelig resolusjon, naturmangfoldloven, verneforskriftene eller forvaltningsplanen har referanser til Standard for næringsgruppering. Nasjonalparkforvalteren er heller ikke kjent med at det finnes i annet veiledningsmateriale, f.eks. rundskriv.

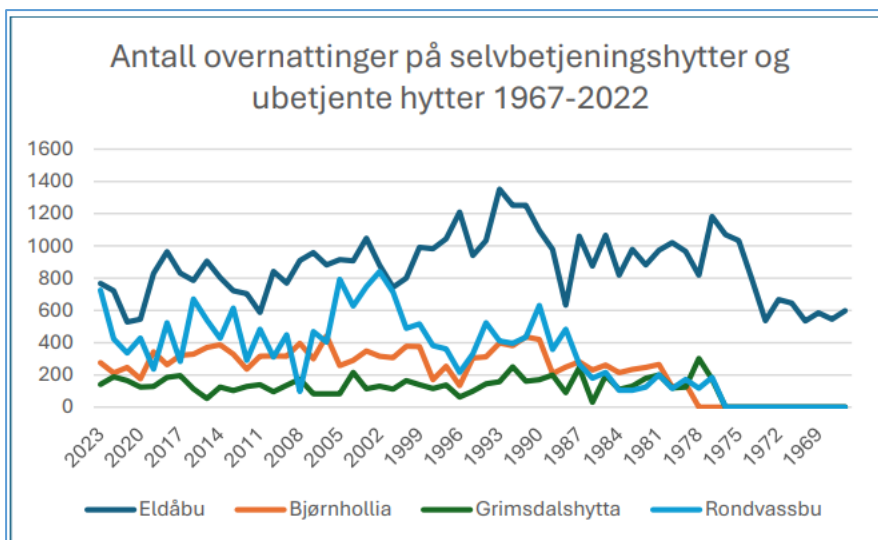
Den norske turistforening er en ideell medlemsorganisasjon, uten kommersielt formål. Alle inntekter skal gå til å fremme friluftslivet og organisasjonens formål. DNT Oslo og Omegn oppgir å ha 105.000 medlemmer og 120 hytter på fjellet, i Marka og ved sjøen. Dette representerer en stor frivillig innsats, med en omfattende økonomi. All økonomisk virksomhet må drives regningssvarende enten den er av frivillig eller kommersiell art. For å løse enkelte oppgaver har DNT Oslo og Omegn knyttet til seg ansatte og aktører som driver på kommersiell basis, f.eks. hyttevertskap. En stor del av virksomheten er likevel basert på dugnad. En slik «blandet økonomi» er ikke typisk for bare DNT, men finnes også i andre deler av frivillig sektor, f.eks. innen idretten og kulturlivet.

Ferdselen mellom Spranget og Rondvassbu ligger på mellom 25.000 og 30.000 årlige passeringer. I tillegg kommer mer enn 5.000 passeringer på brua over Stor-Ula.

DNT Oslo og Omegn har delt statistikk over antall gjestedøgn, som er gjengitt i den siste årsmeldingen fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre:



Figur 1. Overnattinger betjente hytter 1924 – 2022, statistikk fra DNT Oslo og Omegn.



Figur 2. Antall overnattinger på selvbetjeningshytter og ubetjente hytter 1967-2022 (eldre enn 1967 står med «0»), statistikk fra DNT Oslo og Omegn.

For 2024 er det opplyst:

Hytte	Vinter	Sommer	Totalt
Bjørnhollia	400	3786	4186
Bjørnhollia selvbetjent	143	119	262
Grimsdalshytta	267	3592	3859
Grimsdalshytta selvbetjent	42	104	146
Rondvassbu	1145	8470	9615
Rondvassbu selvbetjent	150	320	470
Eldåbu	358	416	774
Sum DNT Rondane	2505	16807	19312

Erfaringsmessig har DNT ca. 10 fellesturer i Rondane pr. år, med 12 – 14 deltakere pr. tur. DNTs virksomhet legger derfor i første rekke til rette for uorganisert ferdsel langs merka turstier og overnatting på turisthyttene.

Oppsummering

NACE-koder er ikke en referanse i gjeldende lovverk eller verneregler. NACE-koder er neppe styrende for DNT Oslo og Omegn sin virksomhet, men brukes slik de passer i forbindelse med rapportering til gjeldende myndigheter.

Det er vanskelig å se hvordan bruk av NACE-koder kan ha noen praktisk betydning i forvaltning av vernereglene. Her må en legge vekt på ordlyden i og forarbeidene til vernebestemmelsene, og et forvaltningsmessig skjønn i vurdering av aktiviteten hos virksomheten.

Inntrykket ellers er at nivået på ferdsel og antallet gjestedøgn har hatt et stabilt høyt nivå de siste 30 årene, uavhengig av DNT Oslo og Omegn sin bruk av NACE-koder.

Vi har ikke vesentlige indikasjoner på at DNT Oslo og Omegn sin virksomhet faller utenfor det vi forstår med «*tradisjonell drift*» av eksisterende turisthytter eller «*tradisjonell turvirksomhet*» til fots i regi av turistforeninger. Dette er belagt med statistikk som går tilbake til 1920-tallet, og i god tid før verneområdene ble opprettet.

Forståelsen av disse begrepene er ikke knyttet til bruken av NACE-koder. Det er praktiske gjøremål som merking av stier, skilting, tilbud om overnatting, måltider og aktiviteter som definerer virksomheten. Her skjer det endringer. Inntrykket er folk nå gjerne vil booke overnatting, og i mindre grad ligge på store flersengsrom. Flere etterspør også aktkviteter som guiding, leie av utstyr og kurs, uten at dette har fått et stort omfang i Rondane. Innholdet i virksomheten er likevel i hovedsak knyttet til tilrettelegging for et tradisjonelt og enkelt friluftsliv, uavhengig av hvilke NACE-koder virksomheten har.



Arkivsaksnummer: 2025/12510-1

Saksbehandler: Trond Stensby

Dato: 18.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	38/2025	08.12.2025

Sak - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - møteplan 2026

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre pkt. 5 fastsettes følgende møteplan for nasjonalparkstyret i 2025:

møte 1: ... januar

møte 2:

møte 3:

møte 4:

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Det legges fram sak om møteplan for 2026.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77. I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Vedtekt for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2024

(...)

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret **bør tre sammen minst fire ganger hvert år** og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

Vurdering

Det følger av vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre at nasjonalparkstyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år. Det vanlige har vært å ha møte i:

- 1. kvartal
- 2. kvartal
- 3. kvartal
- 4. kvartal.

Det blir opp til nasjonalparkstyret selv å fastsette møtedager. Av hensyn til videre behandling av forvaltningsplanen bør et av møtene legges til medio januar. Saken legges ellers fram uten innstilling.

ST 39/2025 Delegerte vedtak
DS 65/2025 Delegert sak - avslag - Rondane NP - barmark - forflytningshemmede - Grønlibekken - Peer Gynt-hytta 2025/9158 22.08.2025 00:00:00
DS 66/2025 Delegert vedtak - dispensasjon - Rondane NP - drone - kartlegging - forskningsprosjekt - Universitetet i Bergen 2025/9193 25.08.2025 00:00:00
DS 67/2025 Delegert sak - forlenget dispensasjon - Rondane NP - 2025 - barmark - uttransport av felt elg - Morten Haukenes Solsvik 2022/8562 25.08.2025 00:00:00
DS 68/2025 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Dørålen LVO - snødekt mark - transport til Styggghøbue - Eivind Faldet 2025/9214 25.08.2025 00:00:00
DS 69/2025 Delegert sak - dispensasjon - Rondane - Dovre - Grimsdalen - Frydalen - Dørålen - Vesle Hjerkin - Veslehjerkinntjønnin - Kattuglehøe - Grimsdalsmyrin - Mesætermyre - Flakkstjønna - Hovdsjømyrene - Hemmeldalen - lisensfelling av jerv - 2025 - 2026 2025/9299 27.08.2025 00:00:00
DS 70/2025 Delegert sak - dispensasjon - Rondane - Dovre - Grimsdalen - Frydalen - Dørålen - Vesle Hjerkin - Veslehjerkinntjønnin - Kattuglehøe - Grimsdalsmyrin - Mesætermyre - Flakkstjønna - Hovdsjømyrene - Hemmeldalen - lisensfelling av brunbjørn - 2025 2025/9341 28.08.2025 00:00:00
DS 71/2025 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - bruk av kjøretøy på vegen til Rondvassbu - økosystemovervåkning - Rondvatnet - Norsk institutt for naturforskning NINA 2025/10004 12.09.2025 00:00:00
DS 72/2025 Delegert sak - dispensasjon - ekstratur - 2025 - Hemmeldalen NR - barmark - vedlikehold av Himmeldalsetra - Andreas Hartz 2021/11443 20.09.2025 00:00:00
DS 73/2025 Delegert sak - avslag - Rondane NP - barmark - dykke- og skanneundersøkelser - Rondvatnet - Rondvassbu - Mjøsen Dykkerklubb 2025/9963 23.09.2025 00:00:00
DS 74/2025 Delegert sak - dispensasjon - Frydalen LVO - snødekt mark - stikking og preparering av skiløyper - Rondane-Kvamsfjellet Turløypelag 2025/10817 06.10.2025 00:00:00
DS 75/2025 Delegert sak - Rondane NP - Myldingi NR - dispensasjon - motorferdsel - ekstra tur 2025 - barmark - ekstraordinære behov i forbindelse med tilsyn og sanking av sau - Bjørnhollia - Rondvassbu - Kampen og Mysusetter beitelag 2023/2671 16.10.2025 00:00:00
DS 76/2025 Delegert sak - dispensasjon - Frydalen LVO - Flakkstjønna NR - snødekt mark - Furusjøen rundt-trippelen - Furusjøen Rundt AS 2025/11617 27.10.2025 00:00:00
DS 77/2025 Delegert sak - avslag - Rondane NP - drone - private formål - Massimo Caminiti 2025/11723 28.10.2025 00:00:00
DS 78/2025 Delegert sak - dispensasjon - Hemmeldalen NR - snødekt mark - løypekjøring - Åmot Vestfjell - Løvlien Maskin AS 2025/11720 28.10.2025 00:00:00
DS 79/2025 Delegert sak - dispensasjon - Rondane NP - Myldingi NR - barmark - uttransport av felt elg - Gammelgården - Bjørnhollia - Peder Bjormyr 2025/10330 22.09.2025 00:00:00
ST 40/2025 Referatsaker
Bekreftelse - samfinansiering - Dovre NP - avtale - drift av ferdselstiller ved Kongevegen - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - Statens vegvesen 2022/2955
Kopi - Bestilling - Dovre NP - avtale - drift av ferdselstiller ved Kongevegen - Statens vegvesen 2022/2955
Tiltaksplan for Rondane villreinområde 2025/2968
Orientering om tilrådning - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre - revisjon av verneforskrifter - oppdrag 38 2025/4852
Kopi - Kreditnota av faktura - heving av kjøp / anskaffelse - Grimsdalen LVO - ferdselstiller - Grimsdalsvegen - Amparo Solutions AS - Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2024/4969